

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izven nedelje in praznikov. — Inzerati do 30 peti a 2 — Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inzerati peti vrsta 4 — Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej.

Upravništvo: Knafljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Cilji Mussolinijeve akcije

Pričetek borbe med Francijo in Italijo za nadmoč v srednji Evropi

Mussolini hoče ustaliti italijansko nadmoč na Balkanu, zmanjšati vpliv Francije v srednji Evropi in razbiti Malo antanto. — Ponudbe Pragi, Dunaju in Bukarešti za zvezo proti Franciji.

Dunaj, 12. aprila. Tukajšnji tisk posebej opozorja na akcijo Mussolinija ter objavlja zanimive informacije o najnovejših načrtih Italije. Po sodbi dunajskih diplomatskih krogov gre Mussolinijeva akcija predvsem za to, da uveljavi italijansko nadmoč na Balkanu, zmanjša vpliv Francije v Srednji Evropi in da razbije Malo antanto. Milanski sestanki tvorijo začetek velike diplomatske borbe med Francijo in Italijo, h kateri bodo pritegnjeni vsi evropski kabineti.

Tik pred velikonočnimi prazniki je razposlal Mussolini vsem srednjeevropskim državam ponudbo za ustanovitev koalicije držav pod vodstvom Italije. Poleg Poljske, Grčije, Turčije, Bolgarije in Madžarske, ki so že več ali manj pod italijanskim vplivom, so prejele poziv tudi Češkoslovaška, Rumunija in Avstrija. Ta diplomatska poteza g. Mussolinija je izzvala veliko presenečenje, vendar pa zaželjenega cilja ni dosegla, ker so evropski diplomati prekmalu spoznali njeno pravo ozadje. Italija hoče izvajati pritisk na Francijo in Jugoslavijo, od katere zahteva, da brezpogojno in takoj prizna neztunske konvencije, ki predstavljajo staro zahtevo italijanskega imperijalizma.

Ta neobčajna živahnost italijanske diplomacije je izzvala v vseh evropskih diplomatskih krogih vtis, da skuša Mussolini z zunanje politično akcijo odvrniti pozornost mednarodne politične javnosti od notranjih težkoč fašizma. Mussolini je že dolgo iskal primernegega terena in je kolebal med Balkanom. Malo Azijo in Severno Afriko. Končno se je odločil, da osvoji vzhodno Jadransko obalo in nadaljuje svojo akcijo na Balkanu. Z Albanijo se je pričelo, z Dalmacijo naj se nadaljuje. Od tod izvira neprijateljstvo med Italijo in Jugoslavijo, ki se mora dosledno sedanjemu evropskemu sistemu zvez razširiti v francosko-italijansko borbo za nadmoč v centralni in jugovzhodni Evropi.

Mussolinijeva akcija pomeni torej šahovsko potezo proti Franciji. Praga je na Mussolinijev poziv odgovorila, da že obstoja prijateljska pogodba med Italijo in Češkoslovaško in da ni po-

voda za nove pogodbe. Nekoliko drugačen je položaj na Dunaju. Dr. Seipel je takoj, ko je prejel Mussolinijevu ponudbo, odpotoval v Karlove Vary. Današnji jutranji listi poročajo, da je dr. Seipel moral radi boleznih nenadno odpotovati, vendar pa je čutil potrebo, da se sprehodi po Pragi in si ogleda Hradčane. V zaupnih krogih zunanega ministrstva pa priznavajo, da je dr. Seipel odpotoval v Prago, da se posvetuje z dr. Benešem. Avstrija je v zelo kočljivem položaju, ker na eni strani ni mogoče predvidevati izida francosko-italijanskih pogajanj, na drugi strani pa je v vprašanju avstrijsko zunanje po-

sojilo. Bethlenov poset v Milanu komentira dunajski tisk v zvezi z monoštrsko afero. Mala antanta je v Zenevi predložila dokumente, ki jasno dokazujejo veliko nevarnost s strani zločinskih madžarsko-italijanskih tajnih načrtov. Mussolini in grof Bethlen imata največji interes na tem, da oreprečita preiskavo, ki jo je odredilo Društvo narodov. Odprto pa je ostalo še vprašanje, ali značijo diplomatske priprave Mussolinija direktno vojno nevarnost, ali pa samo pritisk za doseg čim večjih zunanje-političnih uspehov. Četudi je Mussolini praveč politični hazarder, ni verjetno, da si želi nove vojne, v kateri bi napadeni ne ostali osamljeni.

Pariz, 12. aprila. Milanski razgovori g. Mussolinija so izzvali v tukajšnjih političnih krogih skrajno nervoznost. Domneva se, da išče Mussolini novo orijentacijo v srednji Evropi. Če bi se mu posrečilo pridobiti za svoje načrte tudi Poljsko, smatrajo Francozi svoje interese v srednji Evropi za ogrožene. V dobro informiranih krogih se zatrjuje, da je Francija na to opozorila Poljsko z izrecnim pristavkom, da bi se Francija v tem slučaju popolnoma desinteresirala na poljskih vprašanjih, ki tvorijo glavno oviro za doseg popolnega sporazuma med Nemčijo in Francijo. Po splošni sodbi francoskih diplomatskih in političnih krogov pa bo Mussolinijeva politika prej ali slej dovedla do katastrofalnih posledic.

Glavni odbor zahteva glavo Vukičevića

Po praznikih se sestane širši glavni odbor NRS, ki bo zahteval demisijo vseh radikalnih ministrov. — Obupna obramba režimovcev.

Beograd, 12. aprila. V političnem življenju vlada popolno predpraznično zatišje. Kljub temu pa se mudi v Beogradu večje število radikalnih in demokratskih prvakov. Posebno aktivni so radikalni nezadovoljenci, ki se zbirajo okrog glavnega odbora radikalne stranke in ki pripravljajo teren za svojo akcijo proti vladi.

Akcija bi imela na celi črti pričeti takoj po pravoslavni velikonočni praznikih in to v Narodni skupščini in med ljudstvom. Preko glavnega odbora, ki je odločil proti g. Vukičeviću in njegovemu režimu, so stopili nezadovoljenci v stike z vsemi strankinimi organizacijami, od katerih dobivajo obširna poročila o nezadovoljstvu med narodom s politiko vlade, zlasti pa radi njegovega pakiranja z narodnimi manjšinami in zapostavljanja nacionalnih interesov v obmejnih pokrajinah. Kakor zatrjujejo člani glavnega odbora, so vse strankine organizacije, izvzemši štirih, ki so jih ustanovili policaradikal poleg že obstoječih in ki nečesar ne pomenijo, v zvezi z glavnim odborom in priznavajo njegovo izključno avtoriteto v vseh strankarskih zadevah. Glavni odbor je s položajem popolnoma zadovoljen. Vse organizacije bombardirajo glavni odbor s pritožbami proti vladi in dajejo glavnemu odboru na razpolago silno obtežljiv material proti Vukičeviću in njegovim privržencem.

Radikalni nezadovoljenci smatrajo, da je situacija za njihov obračun z g. Vukičevićem dozorela in nameravajo takoj po praznikih sklicati plenarno sejo širšega glavnega odbora, ki je poleg kongresa glavni forum stranke. Te seje se bo udeležilo 84 članov. Na sejo bodo pozvani tudi vsi ministri z g. Vukičevićem na čelu. Pri tej priliki naj bi prišlo do definitivnega razčiščenja med vlado in glavnim odborom. Kakor izjavljajo poedini člani ožjega glavnega odbora, bodo na tej seji pozvani g. Vukičević in ministri, da podajo ostavke kot predstavnik radikalne stranke v vladi. Če bi se temu uprli, bo glavni odbor sklepal o tem, ali naj izključi iz stranke g. Vukičevića in vse one radikale, ki zagovarjajo njegovo politiko.

Včeraj popoldne je imel svojo sejo ožji glavni odbor. Na tej seji se je vršila obširna razprava o pripravah za sejo širšega odbora. Ožji glavni odbor je zbral že ves material proti g. Vukičeviću, ki ga namerava predložiti širšemu glavnemu odboru. Zatrjuje se, da je zbrani material, ki temelji na poročilih in dokazilih poedinih organizacij, tako obtežljiv za g. Vukičevića, da smatrajo nezadovoljenci njegov padec za neminoven. Zdi se, da se čutijo nezadovoljenci proti g. Vukičeviću v taki premoči, da se njegovih groženj prav nič ne boje. V tej smeri se komentira tudi dejstvo, da glavni odbor sploh ni hotel niti razpravljati o zahtevi vladnih radikalov glede izključitve Nastasa Petroviča iz radikalne stranke, marveč so poedini člani glavnega odbora njegovo akcijo proti vladi še celo javno odobrvali.

G. Vukičević tudi sedaj popolnoma ignorira glavni odbor in se za njegovo delo sploh ne briga. Vlada je vse svoje delo posvetila izključno obrambi svoje pozicije ne samo proti radikalnim nezadovoljencem, marveč proti vsem ostalim političnim faktorjem, ki nastopajo proti nji.

Značilno pa je, da vlada ne brani svojega režima in svoje politike, marveč samo svoj položaj in vse, kar dela, je le rezultat akcije njenih nasprotnikov, ne pa rezultat dela in inicijative vlade same. Na vse mogoče načine si vlada prizadeva dokazati, da ni mogoča nobena druga kombinacija in da je njen nadaljnji obstoj edina rešitev za državo. Ostali politični krogi z zanimanjem zasledujejo razvoj borbe med vlado in radikalnimi nezadovoljenci in mirno čakajo na njen izid.

Beograd, 12. aprila. Danes popoldne se je sestal tričlanski odbor radikalnega glavnega odbora, da definitivno redigira poročilo o položaju stranke za plenarno sejo širšega glavnega odbora. V tem odboru so dr. Ninčić, dr. Krsta Miličević in dr. Ivković. V poročilu se ugotavlja, da je delovanje Vukičevićevega režima škodljivo za državo in narod ter da radikalna stranka ne more več nositi odgovornosti za to vlado.

Žabji koncerti

Oj ta presneta pomlad! Kar nekam dolgo se nam že zdi, odkar so se pojavili prvi pomladanski znaki in vendar do zadnjih dni in to sedaj, po veliki noči, ni bilo na prvi pogled nobenih posebnih sprememb.

Le tuče oko, posebno ono policije in pozorno uho, je opazilo neprestane spremembe, od dne do dne, in naraščanje pomladanskega razpoloženja, že od početka predpusta sem. Vsaka solnčna doba, prekinjena s par pustimi deževnimi dnevi, je prinesla nove znake.

Prve so bile mačke, ki so mijavkale že v temnih februarskih nočeh in so že tudi radi tega pretrpele marsikake bolečine. Za mačkami so pričeli oznanjati pomlad zvončki in trobentice, ki cveto letos že dva meseca, kakor bi hoteli uživati večno mladost. Za njimi so prišli na vrsto prijatelji lizola. Hrepneli so in hrepneli, a ker še ni hotela priti prava pomlad, so se naveličali čakati in sklenili ugasiti žejo hrepenenja z lizolom, po katerem pa baje boli trebuh. Že dolgo je tudi, odkar prepevajo ščinkovci, sinice in glavni pevec pomladi, črni kos, a vendar še ni in ni prave pomladi. Odletele so tudi že ptice selike in priletele klitlike kavke, ki že prav pridno gnezdiijo v podstrešjih starih mestnih stavb ter komaj čakajo, kdaj ozeleni Zvezda. Izgleda, da bo tudi letos patron lovcev sv. Hubert naklonjen najbolj g. Krapežu, lovcu Zvezde in mu preskrbel precej veselejših lovskih uric, nadev mu lepši in bogatejši lov, kakor ostalim lovcom, ki že na vse načine kremžijo usta, oponašajoč divjege petelina, pri tem pa uživajo božanstvene občutke.

Nu, pa pustimo jagre in kavke, naj le mirno uživajo svojo srečo. V zadnjih večerih so se oglasili pravi temeljiti pomladanski preroki. Takoj za prvim promenadnim koncertom v Zvezdi, ki spada tudi med pomladanske simptome, je prišla konkurenca, pričeli so brezplačni večerni pomladanski koncerti v nekaterih predmestjih. Zaregljale so žabe. Dolgo so molčale in trpele, da so jih lovili in se mastili z njihovimi kraki, sedaj pa že kvakajo in pripovedujejo, da je minula predpomlad, čas žabjih krakov, da je prišla prava pomlad. Med pošteniimi žabarji velja namreč pravilo, da so žabe dobre le dotlej, dokler imajo zaprta usta. Dvomimo pa, da bi žabam kaj pomagalo kvakanje in protestiranje, kajti velikim gurmanom je menda vseeno, ali je žaba, katere krake glodajo, imela usta odprta ali zaprta. Žabje prorokovanje prave pomladi je bolj važno za tiste, ki so težko čakali pomladi in si hladili hrepenenje z lizolom. Sedaj upajmo, da bo kmone te žudni razvadi in da bodo svojo uteho lahko dobili na mehkih, že zeleneljih traticah. In kmalu bodo zagrnela zelena zagrinjala ovirala čuječnost najbolj pozornih oči in najtanjših ušes policije.

Zunanje posojilo že dele

Beograd, 12. aprila. Danes popoldne ob 10. se je sestal v vladnem predsedstvu ministrski svet, da nadaljuje razpravo o razdelitvi inozemskega posojila. Po dosedanjih dispozicijah zahtevajo poedina ministrstva sledeče zneske: prometno ministrstvo, 2 in pol milijardi za zgradbo novih železniških prog, 700 milijonov za popravilo obstoječih prog, 150 milijonov za ureditev pomorskega prometa, 180 milijonov za zgraditev pristanišč in 115 milijonov za zgradbo uradnih poslopij; ministrstvo za poljedelstvo 2200 milijonov za melioracijo, regulacijo rek in pospeševanje kmetištva, pošto ministrstvo 200 milijonov za zboljšanje telefonskega in brzojavnega omrežja, 300 milijonov za uradna poslopja; ministrstvo za javna dela 800 milijonov za popravilo cest. Potemtakem zahtevajo samo ta ministrstva skupno 8 milijard 345 milijonov Din tako, da bi po končni redakciji predložil Narodni skupščini.

ZAKON O IZENAČENJU TROŠARINE

Beograd, 12. aprila. V minisrstvu financ je izdelan načrt zakona o izenačenju trošarine. Načrt bo te dni razposlan evropskim zbornicam, da podajo svoja mnenja, na kar bo po končni redakciji predložil Narodni skupščini.

Zračni promet Split-Zagreb

Split, 12. aprila. Na konferenci prečinskih oblasti, ki se je vršila po velikem shodu KDK, je bilo med drugim tudi sklenjeno, da se uvede zračni promet med Splitom in Zagrebom. Proga bi služila predvsem pospeševanju tujeskega prometa in bi tvorila najkrajšo zvezo z našo jadransko obalo. Promet bodo financirale vse zainteresirane oblasti. Poleg tega je bil sprejet načelen sklep za uvedbo avtomobilskega prometa med posameznimi oblastmi.

SVETOZAR PRIBIČEVIĆ V KARLOVCU

Zagreb, 12. aprila. Po pogrebu dr. Lukinića, ki se vrši danes popoldne v Karlovcu, se vrne g. Pribičević zvečer v Zagreb, kjer ostane do sobote, na kar odpotuje v Beograd.

SHOD KDK NA SUŠAKU

Sušak, 12. aprila. Prihodnji veliki shod se bo vršil na Sušaku 6. maja. Za shod so že zdaj v teku velike priprave. Med prebivalstvom vlada veliko zanimanje in je pričakovati, da bo tudi na tem shodu udeležba izredno velika.

TEŽAVE Z ŽUPANOM V KOPRIVNICI

Koprivnica, 12. aprila. Včeraj so se v tretji vršile volitve župana, ki pa so tudi tokrat ostale brezuspešne. Noben izmed kandidatov ni dobil potrebnege števila glasov. Verjetno je, da bo novoizvoljeni občinski svet razpuščen in razpisane nove volitve.

Živahen tujski promet

Split, 12. aprila. Med velikonočnimi prazniki je dosegel tujski promet na našem Primorju izredno lep uspeh. Vsi hoteli so do zadnjega kotička zasedeni in je doslej promet že mnogo večji, kakor pa je bil vsa dosedanja leta v tem času. Včeraj je prišlo v Split 350 posestnikov iz Češkoslovaške, ki nameravajo dlje časa ostati v Dalmaciji. Danes pa pridejo semkaj člani poljskega pevskega društva »Hasloc«, ki pridejo zvečer koncert v Narodnem gledališču.

ČIČERIN ODSTOPI

Pariz, 12. aprila. »Echo de Paris« poroča iz Rige, da namerava Čičerin začetkom maja radi boleznih demisionirati in odpotovati v Kairo v svrhu zdravljenja. Kot njegov naslednik se imenuje Litvinov, kot glavna pomočnika pa prihajata v poštev Karahan in Lunačarski. Komisariat za ljudsko prosveto bo ponudil slovitemu ruskemu pisatelju Maksimu Gorkije.

Konferenca emisijskih bank

Pariz, 12. aprila. Danes je bila odprta v prostorih Francoske banke mednarodna konferenca denarnih zavodov za izdajo novčanic. Konferenco je otvoril guverner Francoske banke izražajoč nado, da bo konferenca dovedla do sodelovanja vseh v pošteve prihajajočih faktorjev. Konferenca se udeležujejo zastopniki 22 držav. Trajala bo 4-5 dni in se bo bavila izključno s strokovnimi vprašanji.

Ruždi beg posetil Burova

Sofija, 12. aprila. Turški zunan. min. Tevfik Ruždi beg se je na povratku iz Zeneve ustavil v Sofiji, kjer ga je na kolodvoru pozdravil minister Burov in osobe turškega poslanstva. Obe ministra sta imela dolg in prisrčen razgovor.

Italijansko-madžarsko prijateljstvo

Budimpešta, 12. aprila. Približno 50 poslancev italijanske fašistične zbornice bo 17. t. m. dospelo pod vodstvom ministrov Fedelea in Federzonija v Budimpešto, da vrnejo nedavni poset madžarskih poslancev v Italijo. Madžarski parlament dela velike priprave za dostojen sprejem italijanskih parlamentarcev. Člani madžarske vlade se bodo sestali v četrtek ter bodo sestavili pri-

TURČIJA SE MODERNIZIRA

Angora, 12. aprila. Zbornica je na svoji včerajšnji seji sprejela predlog Kismet paše, s katerim se ukinja zakonska določba, da je samo islamska vera državna vera. S sprejetjem tega predloga so postale v Turčiji vse veroizpovedi popolnoma enakopravne.

ŠVEHLA BO OKREVAL

Praga, 12. aprila. Zdravstveno stanje ministrskega predsednika dr. Švehle se boljša. Bolnik je popolnoma miren in ne čuti bolečin. Splošnih simptomov boleznih ni več opaziti. Francoski zdravnik Vasquez je odpotoval v Pariz.

ZAPOSLOITEV GLADUJOČIH HERCEGOVCEV

Mostar, 12. aprila. Tukajšnji viliki župan je prejel od zagrebške železniške direkcije obvestilo, da bo sprejetih iz mostarske oblasti 15.000 delavcev, ki bodo zaposleni pri popravilu proge Zagreb - Brod.

ZOPET POTRES

Rim, 12. aprila. Tukajšnji seizmografski zavod je danes jutraj ob 7.05 zabeležil precej močan potres, čigar epicenter leži 9000 km južno od Rima.

IZ DIPLOMATSKE SLUŽBE

Carigrad, 12. aprila. Za novega francoskega poslanika v Carigradu je imenovan dosedanj dunajski poslanik Chambrain.

ŽALOSTNE POSLEDICE PRAZNOVERJA

London, 12. aprila. »Daily Telegraph« poroča iz Bombaya: V industrijskem centru Ahmedabad je nastala med tamošnjim prebivalstvom velika panika radi vesti, da se pripravljajo rop otrok. Zatrjevalo se je, da nameravajo v novi most v Patansu zadržati 100 otrok, da bi na ta način odvrnili nesrečo. Včeraj je panika dosegla vrhunec in je razjarjeno prebivalstvo na vest, da sta zopet izginila dva otroka, navalilo na delavce, ki so zaposleni pri gradnji mostu. Nastal je krvav pretep, v katerem je bilo 20 oseb ubitih. Oblasti si zamen prizadevajo, da bi preprečile žalostne posledice praznoverja.

BIVŠI ITALIJANSKI KOMUNISTIČNI POSLANCI PRED FAŠISTIČNIM TRIBUNALOM

Rim, 12. aprila. Preiskovalna komisija posebnega tribunala za zaščito države je sklenila, da se uvede izredno sodno postopanje proti članom izvrševalnega odbora bivše italijanske komunistične stranke zaradi protidržavnega delovanja. Zaradi tega bodo prišli pred najvišje fašistično sodišče. Med njimi je tudi 5 bivših komunističnih poslancev.

ITALIJANSKO JUNAŠTVO

Pariz, 12. aprila. Iz Bastije poročajo, da se je pripetil tam pred dnevi incident med italijanskimi in francoskimi ribiči. Italijanski ribiči so prišli kršče tozadavne določbe v francoske vode, a se na poziv francoskih ribičev niso hoteli umakniti, marveč so začeli streljati. Francoski ribiči so odgovarjali z orožjem. Končno so se Italijani umaknili. Človeških žrtev ni bilo. Francoske oblasti so uvedle preiskavo.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.875 — 22.981 (22.905), Berlin 13.5775 — 13.6075 (13.5925), Bruselj 0-7.8576, Budimpešta 0-9.828, Dunaj 7.9555 — 8.0155 (8.0005), London 277.09 — 277.89 (277.49), Curih 1098.5 — 1098.5 (1095), Newyork 56.71 — 56.91 (56.81), Pariz 0-223.78, Praga 168.04 — 168.84 (168.44), Milan 298.5 — 300.5 (299.5).
Efekti: Investicijsko 89 den., Voja škoda 436 den., Agrarne 57.5 den., Celjska 158 den., Ljubljanska Kreditna 135 den., Prashediona 805 den., Kreditni zavod 157-175, Vevče 135 den., Ruše 265-280, Kr. ind. dr. 800 den., Stavbna 56 den., Šešir 125 den.
Lesni trg. Tendence živahna. Zaključenih je bilo 16 vagonov, in sicer 1 vagon bukovih metlišč, 27x27, 1 m in 1.10 m, Ia., fco. vag. meja po 750; 8 vagoni tramov merkantilnih, 4.5-9.10, od 5 do 15 m, po kupčevji notl. fco. vag. meja po 252; 12 vagonov hrastovih pragov, okrog 80 odstotkov 2.80 m 14-25x14, okrog 20 odstotkov 2.60 m 18-24x14, fco. vag. Sušak po 60.
Deželni pridelki. Tendence švrsta. Zaključenih je bilo 5 vag. pšenice. Cene so ostale nespremenjene.
ZAGREBSKA BORZA.
Devize: Dunaj 800.05, Berlin 13.5925, London 277.49, Newyork 56.81, Milan 299.50, Pariz 223.78, Praga 168.44, Curih 1095.
Efekti: Voja škoda 437.
INOZEMSKA BORZE.
Curih: Beograd 9.1325, Dunaj 73.04, Berlin 124.12, Praga 15.39, Milan 27.37, Pariz 20.43, London 25.339, Newyork 519.

Pobijanje korupcije

Zakonski predlog o pobijanju korupcije. — Ali nudijo vladni korupcionisti dovolj jamstva za uspešno pobijanje korupcije?

Zadnje dni so radikali in demokrati pokrenili skupno akcijo, da bi Narodna skupščina po 20. t. m. sprejela zakon o pobijanju korupcije. Vladni radikali hočejo baje ustrahovati s tem zakonom nezadovoljne v radikalnem klubu, proti katerim bi se po njihovih trditvah moglo po tem zakonu uvesti postopanje. Sami za uresničitev te namere še niso ničesar konkretnega ukrenili. Zadovoljili so se samo z grožnjami, da more postati vprašanje protikorupcijskega zakona aktualno. Na drugi strani po so imeli demokrati več konferenc, na katerih so razpravljali o tem zakonu. Na teh konferencah je posl. Dragutin Pečič predložil načrt o pobijanju korupcije, ki bo sedaj razdeljen ministrstvu v proučitev, na kar naj bi bil izpolnjen razdeljen poslanecem in nato predložen Narodni skupščini.

Ni dvoma, da bi potrebovali zakon o pobijanju korupcije. Gotovo pa je, da bi sam zakon ne zadostoval. Za uspešno pobijanje korupcije je prvi pogoj dosledno izvajanje zakona samega. Ako ni dano jamstvo za ta pogoj, korupcija ne bo nikdar odpravljena. Šaj se pojavlja samo zato, ker se že obstoječi zakoni niso dosledno izvajali.

Predlogov za zakon proti korupciji je bilo že mnogo, toda vlada in njene stranke so zakon že parkrat preprečile. Znano je, da so lani, ko je posloval anketni odbor Narodne skupščine, ki je imel preiskati razne korupcijske afere, onemogočili klerikali kot podporniki radikalov vsako delo za pobijanje korupcije s tem, da so glasovali proti izročitvi krivcev sodišču. Radikali so bili seveda vedno proti zakonu, ker bi se imel uporabiti v prvi vrsti proti njim.

Sedaj se dogaja, da hočejo oni, ki so bili proti zakonu o pobijanju korupcije, sami predložiti tak zakon. Vsekakor je to sumljivo, ker vzbuja upravičeno domnevo, da vzroki, radi katerih ga nameravajo predložiti Narodni skupščini, niso povsem čisti, da se predlaga ne zaradi pobijanja korupcije, ampak zaradi onih, ki so proti sedanjim vladim.

Po kazenskem predlogu, kakor ga objavljajo nekateri beograjski listi, bi bilo to tudi mogoče, ker preiskovalnega postopa-

nja ne bi vodila samo sodišča, ampak tudi nekateri posebni odbori, ki jih ima imenovati vlada, in ki torej ne bodo neodvisni, čeprav bodo imeli odločilno besedo pri preiskavah aktov v posameznih ministrstvih. Razen tega bo vlad, oziroma ministru pravde vedno tudi na razpolago državno pravdnstvo, po katerem bo lahko ustavila postopanje v posameznih slučajih.

Ni verjetno, da bi hoteli korupcijo preganjati ljudje, ki so jo doslej štili in med katerimi se nahajajo največji korupcionisti. Če bodo glasovali zanj, bo to samo dokaz, da imajo jamstvo, da se zakon proti njim ne bo uporabljal.

Ne gre torej za zakon, ampak za ljudi, ki ga bodo izvajali. Vprašanje je, ali so ljudje, ki so na vladi, zmožni izvajati zakon nepristransko in dosledno. Že sedanjí kazenski zakoni vsebujejo določbe, po katerih je vsako kazniv, kdor podkupuje uradnika, da ne vrši svojih dolžnosti. Mogoče, da te določbe niso imele uspeha prav zaradi tega, ker je bil kazniv tudi oni, ki je podkupoval. V kazenski predlog za pobijanje korupcije bi se morala zato vstaviti določba, da je vsako kazniv, kdor prilaži oblastem javnega funkcionarja, katerega je podkupil za izvršitev katerega bodisi zakonitega ali nezakonitega dela, razen tega pa naj bi imel pravico tirjati nazaj denar, ki ga je plačal kot podkupnino. Brez take določbe bi v naših razmerah noben nov zakon ne dosegel stvarnega uspeha.

Ker te določbe ni v zakonskem predlogu, ki ga namerava predložiti sedanja vlada, ne bo v njim korupcija postala prav nič manjša, ker bodo ljudje še nadalje molčali v zavesti, da jih čaka kazen zaradi podkupovanja, do katerega so jih dosikrat prisilile razmere. In zato je tudi zaradi tega upravičena domneva, da ima novi zakon o pobijanju korupcije služiti viadi samo v partizanske namene.

Napoveduje se, da bo opozicija izdelala poseben zakonski predlog za pobijanje korupcije, ki naj bi dejansko služil svojemu namenu. Zato bodo vladne stranke imele dovolj prilike dokazati, ali jim gre v resnici samo za pobijanje korupcije in ne samo za novo partizansko akcijo.

Soila.

Če se s svilo pravilno postopa, bo vzdržala dolgo in se ne bo potrgala niti razpala.

Radi tega svila ne sme priti v vročo vodo, ampak jo je treba nalahko premečkati v mrzli raztopini »RADIONA«.

Ker je »RADION« izredno sredstvo za pranje, je tak način pranja popolnoma zadosten, da svilo čisto opere.

Po takem pranju se svila izpere v mrzli vodi, a prvi taki vodi se doda malo kisa, da se pokažejo barve v svojem pravem sijaju.

Posebno važno je, kako se svila suši. Svilo je treba zaviti v platno in gladiti z likalnikom, ko je še malo vlažna. Tako bo svila ohranila svoj sijaj.

v Beždan in je povprašal po njem pri gospodarju, kjer je služil. Vsi v vasi so bili prepričani, da živita oba brata na Madžarskem in Nepp je takoj slutil, da ni vse v redu. Policija je takoj zaslišala Mihaleka, ki je končno priznal, da je pred osmimi leti umoril pastirja Avgusta. Svoje strašno dejanje je popisoval z največjo hladnokrvnostjo. Usodnega jutra je Avgust podil svinje po pašniku in razjezil Mihaleka. Udaril ga je s kolcem po glavi, da se je takoj zgrudil mrtov na tla. Truplo je zakopal in se napotil domov. Naslednji dan so svinje našle truplo in ga požrle. Kostje je Mihalek nato zakopal na pašniku. Komisija je res našla zakopane kosti na pašniku. Mihaleka so aretirali in izročili sodišču.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama: Začetek ob 20.

Četrtek, 12. aprila. Roka pravde, premiera. Premierski abonma.

Petek, 13. aprila. Medea, Red D.

Sobota, 14. aprila. Danes bomo tiči. Izven. Ljudske cene.

Nedelja, 15. aprila. Ob 10. INRI. Znižane cene. Ob 15. INRI. Znižane cene.

Opera: Začetek ob pol 20.

Četrtek, 12. aprila. Zaprtje (generalna vaja).

Petek, 13. aprila. Lady X. Red A.

Sobota, 14. aprila. Mignon, premiera Red D.

Nedelja, 15. aprila. Ob 15. Madame Butterfly. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Ob pol 20. Poljska kri, opereta. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 16. aprila. Zaprtje.

Koncert poljskega pevskega zbora „Haslo“

Igra slušaja je nanesla, da smo na dan prireditve poljskih srednješolcev iz Varšave slišali zvečer v filharmonični dvorani koncert moškega zbora poljskega železničarskega pevskega društva „Haslo“ iz Poznania. „Haslo“ je sodelovalo pri praških pevskih svečanostih ter je pri tej priložnosti naredilo „skok“ k nam. Ti pevci železničarji so približno tako organizirani v pevski zbor kot naša „Sloga“. Rekli so mi, da jih je bilo v Pragi 100 in da jih je, žal, zamoglo k nam le 30 z dirigentom g. profesorjem Stanislawom Kwasnikom na čelu.

„Haslo“ tudi v tem malem številu imponira. Glasovi kažejo, da se v krogu „Hasla“ zbira železničarji vseh kategorij, da pa je njihova pevska ambicija zelo visoka. Tonerji so — po naporni, dolgi vožnji kajpada utrujeni — nekoliko ozki in rezki, dokaz, da tega blaga povsodi primanjkuje, zato pa je basovski material prav dober in močno izdaten. Dirigent g. Kwasnik, starejši a energičen gospod, sam kompozitor delujoč, ima krepko roko in zbor mu sledi na vsak mignilja. Lepa je bila dinamična izdelava, dasi zbor ljubi v prvi vrsti ko-razne reči, kjer zamore pokazati svojo moč. Dostikrat harmonsko komplicirane in ritmično krikle skladbe zboru niso navidezno delale nikakih težav. Pel je svobodno in prepričevalno. Slišali smo uvodoma našo, iz treh delov tako nesrečno sestavljeno „himno“ (ali je »Naprej zastava slave« še vedno naša slovenska himna?) in nato poljsko. Njima so sledili starejši in mlajši poljski komponisti: »Boleslaw Wallek-Walewski« (1885) z najmočnejšo skladbo tega večera, s Psalmom, mogočeno polifonsko in harmonsko zelo interesantno kompozicijo, ki zahteva zelo izurjen zbor ter dvema prireditvama poljskih narodnih pesmi »Lubliński« in »Krakovijski«. Za Walewskim najmočnejši je bil Vaclav Lacrmann (1882) z dvema krepkima, navduševalnima modernima zboroma »Zastave« in »Dve usodi« in tremi narodnimi, izmed katerih je zlasti hvaležna »Oj, te naše gore«, s širokim izkoriščanjem vseh barvnih efektov moškega zbora. Nikakor ni res, da pevski toni z zaprtimi usti niso umetniški. Vprašanje je, kako se izvajajo. Kakor komponisti nove dobe skuša iz instrumentov izvesti vse barvne efekte, ki jih skrivajo v sebi, raznotako spreten glasbenik išče novih možnosti izražanja pevskega glasu. Take glasovne efekte srečamo že pri Dvořaku. Smetani, v novejšem času pri Nemcih, dalje pri slovenskih komponistih novega datuma, Štolcerju itl. Seveda je povzodi potrebna

umetniška mera. Izmed starejših poljskih komponistov smo slišali očeta poljske opere Moniuszka, v njegovem duhu delujočega, močno nadarjenega Vl. Zelenskoga da je Opieskega, Dunieckega, Lucijana Kamienskoga, Adama Soltysa (starejša sta Matej Kamiński in Mieczyslaw Soltys), da je Mihaela Świerczyńskiego in samega dirigenta g. Kwasnika z nekaterimi posrečnimi prireditvami poljskih narodnih.

Cela pestra serija teh poljskih kompozistov ki so naši publiki do sedaj bili neznan, je pokazala, da je poljska zborovska literatura zelo bogata, da sicer s temi predstavniki kakor smo jih slišali, stoji že v začetku moderne. Najmočnejši izmed vseh teh so bili Walewski, Lacrmann in Soltys. Morda se nam kedaj ponudi prilika, da bomo slišali tudi n. pr. zbere Mladopoljakow Karłowicza, Rożyckiego, Szymanowskega itd. Vsekakor smemo že iz informativnega stališča biti »Haslu« hvaležni za užitek polni večer. »Sloga« je bratskemu »Haslu« poklonila lep venec. —č.

Koncertno dramska predstava poljskih srednješolcev

Dosti premajhna je bila večeraj popoldne dvorana »Uniona« za ves naš srednješolski narod in drugo gospodo, ki je posejela večerajno popoldansko prireditev poljskih srednješolcev in njihovih koleginj.

Po uvodnem govoru, ki ga je v hrvaškorskem jeziku govoril vodja izleta, direktor gimnazije Poniatowskega v Varšavi g. Vl. Galecki, je mešani zbor učenek in učencev prav korajžno in lepo ter razumljivo deklarirano zapel v našem jeziku našo himno in nato poljsko. Nato je srednješolka gdnca Elizabeta Boryńska igrala z lepo tehniko in jedno umetniško ambicijo nekaj poljskih klavirskih skladb, dijak Roman Tatenberg pa je na vijolini zlasti s skladbami Wieniawskega pokazal prav imponirajoče glasbeno znanje, ki mu odpira lepo glasbeno bodočnost. Oba mlada umetnika, zlasti pa vijolinist, sta žela neskončne in burne aplauze. Po pončnem predavanju o Poljski načelnika varšavskega ministrstva prosvete, g. Aleksandra Janowskega in deklaracijah jugosl. pesnika Nazora je prišla na vrsto glavna točka prireditve »Kra-kovska svatba«, inscenirani poljski narodni obredi z godbo, petjem in narodnimi plesi v treh delih.

V bogatih in pisanih narodnih nošah je to mlado in veselo dijaštvo prikazalo narodno poljsko svatbo od trenutka, ko svatje pridejo z ženinom po nevesto, do tedaj, ko jo odpeljejo na ženinov dom. Vsi prizori so spretno sestavljeni, so polni interesantnih obrednih pesmi in živih, slikovitih plesov, izmed katerih so najbolj užali krakovjak, mazur in oberek. Srečni so ti-le poljski dijak, ki zamorejo s svojimi profesorji tako daleč po svetu. Ozkosrčni predpisi naše prosvetne uprave, žal, našemu dijaštvu nikakor ne dopuščajo takih izletov. In vendar bi tudi ti ne delali sramote domovini s svojim glasbenim in dramskim znanjem kamorkoli bi prišli. Upajmo, da po poljskem primeru pridejo tudi za našo srednješolsko mladino boljše, širokopoteznejši časi. —č.

Uprava Narodnega gledališča sporoča, da je morala predstava Halbejeve »Mladosti«, ki se je imela vršiti v sredo, dne 11. t. m. za red C vvela nenadne obolevosti gdnice Vide Juvanove odpasti. Ker je pre-jela uprava obvestilo o boleznih šele po 6. uri, se predstava »Mladost« ni mogla več nadomestiti z drugim komadom.

Opozarjamo na nocojšnji koncert dunajskega deškega zbora, ki nastopa v vseh velikih glasbenih centrih pod naslovom »Die Wiener Saengerknaen«. Je to umetniška skupina mladih izredno lepih glasov, ki nastopa pod umetniškim vodstvom dr. Henrika Müllerja. Zbor pa je nastopil tudi že pod drugimi dirigenti, ki imajo svetovni sloves, n. pr. Schalk itd. Zbor je prepotoval s koncerti že celo Evropo. Krasi glasovi, med njimi posebno solisti, in pa umetniška interpretacija petih zborov je žela vsepovedno prave triumfe. Začetek nocojšnjega koncerta točno ob 20. uri v Union-ski dvorani. Predprodaja vstopnic v Maticni knjižarni in na večer koncerta pred dvorano.

V petek, dne 13. t. m. zvečer ob pol 20. se poje v ljubljanski operi moderna opera Lady X v običajni zasedbi za abamente reda A. Opereta je tako po svoji vsebini kakor tudi po lepih melodijah ter modernih plesih še vedno vžgala in zabavala gledališko publiko.

Vstopnice za nedeljski predstavi I. N. R. I. so v predprodaji od petka dalje pri dnevni blagajni v operi.

V nedeljo popoldne gostuje v ljubljanski operi v naslovni vlogi Puccinijeve opere Madame Butterfly gospa Stotterjeva, ki je že enkrat izvajala to partijo v naši operi z najboljšim uspehom. Opozarjamo na to popoldansko predstavo izredno lepega in globoko občutenega Puccinijevega dela, prav posebno še izvenljubljenega občinstvo. Predstava je ljudska in velja jo znižane cene.

Danes v četrtek, dne 12. t. m. se vrši premijera slovenskega izvirnega dela »Roka pravice« iz peresa književnika A. Cer-kvenika. V glavnih vlogah nastopajo gg. Cesar, Drenovec, Debevec, Gregorin, Lipah, Kralj, Povhe, Sancin in gđč. Debeljakova, Dekor je izvršen po osnutkih prof. Vavpotiča. Igro vodi režiser M. Skrbinek. Predstava se vrši za premijerski abonma.

V petek, dne 13. t. m. se ponavlja po daljšem presledku antična drama »Medeja« z gospo A. Danilovo v naslovni vlogi. Ga. Danilova nastopi po presledku par mesecev zaprt prvici na našem odru. V ostalih vlogah nastopajo gospe Medvedova, Rakarjeva, Balatkova, Mira in ves ženski dramski zbor. Režijo vodi gospa Danilova sama. Predstava se vrši za abonma D.

»Danes bomo tiči«. Nestroyeva vele-zabavna komedija se uprizarja v soboto 14. t. m. ob osmih zvečer zadnjikrat v sezoni, na kar se sploh vzame z repertoarja. Za to prilo-ko je pripravil dirigent Balatka nov ku-plet v IV. sliki, katerega poje Melhior-prima. Predstava je ljudska po znatno znižanih cenah od 15 Din navzdol. Z ozirom na priljubljenost komada in naval k večerni blagajni opozarjamo občinstvo, da si nabavi vstopnice v predprodaji.

V nedeljo ob 10. in popoldne ob 3. se ponavlja pasijonska igra I. N. R. I. z gos-podom Gregorinom v vlogi Kristusa. Obe predstavi sta ljudski po znižanih cenah in sta namenjeni pred vsem občinstvu z de-žela. Prosimo, da se vstopnice kupujejo — z ozirom na točen začetek predstav — pri dnevni blagajni. Pri predstavi izvaja orke-ster dravske divizije Matejeve Pasijon v pri-redbi dr. Cerina. Konec dopoldanske pre-dstave je ob pol 1., konec popoldanske ob pol 6. uri, da zunanji gostje lahko še pravočasno dosežejo vlake za povratek.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Četrtek, 12. aprila 1928; katoličani: Julij, pravoslavni: 30. marca Ljubomir.

Jutri: Petek, 13. aprila 1928; katoličani: Hermenegila, pravoslavni: 31. marca, Milu-tina.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Drama: »Roka pravice«.

Opera: Zaprtje.

Kino Matica: »Vstajenje«.

Kino Ideal: »Panikar«.

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Bohinc, Rimska cesta; Levstek, Resljeva cesta.

Turneja plesalke Vavpotičeve po Evropi

Naša slavna plesalka Rut Vavpotičeva, ki že več let z velikim uspehom nastopa v tujini in se umetniško udejstvuje, kar priča tudi njena z velikim uspehom zaključena lanskega turneja po Španiji, kjer jo je sprejel v avdienci sam španski kralj, je bila na svojem povratku v Pariz anga-žirana kot solopesalka na znamenito in največje pariško revijsko gledališče Casino de Paris. O njenih nastopih je prinašal pariški dnevnik L'Intransigeant večkrat laskave kritike in njene slike tako, da se je za plesalko zanimala tudi široka pariška javnost.

Te dni je pa prejela Rut Vavpotičeva izredno laskavo ponudbo. Angažirala jo je slavna ruska plesalka in koreografinja ga. Nižinska za veliko, 10 mesecev trajajočo turnejo po Evropi. Priprave in skušnje za turnejo, ki se je udeležiti tudi cel orkester, so trajale polna dva meseca. Turneja gre iz Pariza po vsej Italiji, Avstriji, Nemčiji, Belgiji in Španiji. Vavpotičeva je ponudbo takoj sprejela. Naši umetnici, ki si je znala kljub svoji mladosti priboriti ugled in sloves v tujini, k temu uspehu iskreno čestitamo in ji želimo obilo uspeha.

Darujte za spomenik kralju Petru Osvoboditelju!

Pisane zgodbe iz naših krajev

Sumljivo bogastvo dveh Srbov. — Svinja požrla dete. — Smrt-na obsodba v Tuzli. — Rumena travica na poročni rjuhi. — Po osmih letih odkrit zločin.

Pred dnevi je zagrebška policija aretirala Srba brata Draga in Vojislava Trifunovića, rodom iz Velikega Gradišča. Oba sta neoženjena in brez po-polika in stalnega bivališča. Postala sta sumljiva, ker sta se mudila dolgo v Za-grebu kot brezposelna in razen tega se je Draga izdajal za Dragotina Mihač-jevića, trgovca iz Srbije. Po aretaciji je policija tudi preiskal njuno stanovanje in našla pri Dragu nabit samokres z osmimi naboji. V njegovi listnici so našli bankovce po 100 dolarjev in 1000 Din ter mnogo drobiža. Od vrednostnih pa-metov so našli pri njem zlate moške in ženske prstane, ure in medaljone. Dragan je izjavil, da je vse te pre-dmete kupil na dražbi Založne banke v Sarajevu. Iz prstanov je do pobral dra-gulje in jih prodal nekemu neznanecu v Splitu za 44 tisoč Din. Policija je na-dalje ugotovila, da sta brata Trifunović prodal razne dragocenosti draguljarjem v Zagrebu. Na policiji sta aretirana brata Trifunović zapisana kot nevarna že-parja in vlomilca. Tudi ne moreta do-kazati, da sta dobila omenjene drago-cenosti pošteno. Zato je upravičen sum, da sta vlomila v kako blagajno ali ju-velirsko trgovino. Tudi monogrami na medaljonih ne odgovarjajo imenom. Da bi se ugotovilo, čigava last so prav za prav dragocenosti, je zagrebška policija poslala vse orožniškim in policijskim oblastim okolišnic s popisom aretiranc-jev in zaplenjenega nakita.

Iz Mostarja poročajo, da je v bližnji vasi Grahovice požrla svinja tri mesece staro dete, ki ga je mati pustila samega brez nadzorstva v sobi. Danica Milović je odšla iz hiše in pustila v sobi v zi-beli svoje dete. Pozabila je zapreti vrata in v sobo se je zatekla svinja, ki je pobegnila iz hleva. Svinja je brskala po sobi in ker ni našla ničesar drugega, se je spravila nad zibelko. Prevrnila jo je in dete je padlo iz nje. Svinja je takoj začela dete in mu odgriznila najprej nos in ušesa, potem pa še desno roko. Med tem se je mati vrnila in našla dete popolnoma razmesarjeno. Dete je po-stalo žrtev materine neopreznosti. Da-nica je pograbila kolec in začela poditi svinjo iz sobe. Ta se je pa spravila tudi nad mater in ji strgala skoraj vso obleko. Mati se je komaj rešila pred po-besnelo svinjo. Dete je med tem v naj-večjih mukah umrlo.

Iz Tuzle poročajo, da je bil pred meseci izvršen v vasi Gorenji Rakovici strašen zločin. Seljak Kosta Pavlović je slavil krstno slavo in se je sprl s svojim sosedom Savom Blagojevićem. Kosta je odšel domov s sklepom, da se pri prvi priliki osveti Blagojeviću. Še isti dan je poiskal na podstrežju sta-ro francosko granato in odšel z njo pred Blagojevićevo hišo. Poklical je soseda iz hiše čes, da morata obračunati. Sa-va je stopil iz hiše nič lučnega shiteč

s svojim sinom Slavkom in hčerko Ma-ro. Kosta ga je čakal pred hišo in ko je Savo stopil na prag, je prižgal granato in jo vrgel na soseda. Granata je eks-plodirala in popolnoma raztrgala Sla-vka in Maro, ki sta obležala na mestu mrtva, dočim je Savo dobil po čudnem naključju le lahke poškodbe. Pred okrožnim sodiščem v Tuzli se je vršila tri dni trajajoča razprava proti Pavlo-viću, ki ga je sodišče obsodilo na smrt na večalih.

Kako znajdljivi so tihotapci tobaka v Bosni, dokazuje zanimiv primer, ki se je dogodil pred dnevi v Mostarju. V Mostar so prišli iz Bosne Mujo Delić, Tane Subašić, Hasan Ibrić in njegova sestra Zeina. Vsi so živeli od tihotap-stva tobaka. Kupovali so tobak v Mo-starju in ga potem po železnici tihota-pili v Bosno, kejr so to »rmeno travico« prodajali naprej za drag denar. Ker je ta način tihotapljenja zelo težak in neva-ren, so se domislili drugega načina, ki še ni znan mostarski finančni straži. No-vega načina tihotapstva se je domislila Zeina Ibrić, ki je premetena devojka in spretna tihotapka. Ponudila se je, da bi igrala vlogo neveste in bi namesto rjuh, ki jih vsaka nevesta nosi seboj zavila v rjuhe »rmeno travico«. Ta do-mislek je bil ostalim tihotapcem všeč in hitro so organizirali svate. Ženin je bil Mujo Delić, nevesta je bila Zeina in ostali so bili svatje. Veselje ni bilo tako veliko zaradi neveste kakor za-radi dveh velikih zabojev, v katerih je bil v rjuhah zavit tobak. Vse skupaj so naložili na avto in se odpeljali na že-nitovaniško potovanje v Bosno. Vse je šlo po sreči do Jablanice, kjer so jih pa finančarji ustavili. Pokazati so mo-rali nevestino balo. Nemalo so bili za-čuden, ko so namesto bale našli v za-bojih 150 kg rumene travice. Ženitovanj-skemu potovanju je bilo konec in na-mesto v Bosno je avto krenil nazaj v Mostar, kjer so prebrisane tihotapce vtaknili v zapor.

Iz Somborja poročajo o strašnem zločinu, ki je bil izvršen pred 8 leti in so ga šele sedaj odkrili. Leta 1920. je bil 12letni Avgust Mayer, ki so mu starši umrli med vojno, pastir pri posestniku Georgu Neppu v vasi Beždan. Deček je bil priden in je pasel svinje skupaj z 22letnim Jakobom Mihalekom. Meseca marca 1920 je prignal Jakob svojo čre-do sam domov. Ni ga spremljal mali Avgust, kakor navadno. Ko ga je go-spodinja vprašala, kje je Avgust, je od-govoril, da je pobegnil k svojemu bratu na Madžarsko. Nepp je čakal dečka ne-kaj tednov, ker se pa le ni vrnil, je ja-vil to orožnikom. Zeman so orožniki poizvedovali za dečkom in so se končno sprijaznili z mislijo, da je pobegnil k bratu na Madžarsko. Mihalek se je med tem oženil in je zdaj že družinski oče. Nedavno je prišel brat pobeglega dečka

Dnevne vesti.

— **Jugoslovenska priloga praških »Narodnih Listov«.** Praški »Narodni Listi« so priredili v soboto 7. tm. obsežno jugoslovensko prilogo, v kateri so priložili članke o jugoslovenskih razmerah dr. Mehmed Spaho, dr. Kosta Kumanudi, dr. Karel Kramar, naš poslanik v Pragi Branko Lazarevič, posl. Viljem Votruba, naš generalni konzul v Pragi Franjo Cvjetič, posl. dr. Ljudevit Pivko, dr. Milada Paulova, Božo Lovrič, Anton Dobronič, dr. Stjepan Srkulj in drugi. Posebno pozornost je posvetil praški list Ljubljani, o kateri je napisal obširen članek mag. nadsvetnika g. Fran Govekar. Ta del priloge prinaša tudi slike ljubljanskega župana dr. Dinka Puca, Prešernovega in Valvazorjevega spomenika, Marijinega trga, opernega gledališča, ljubljanske univerze, uršulinske cerkve, cerkve na Rakovniku, justične palače, muzeja, vladne palače, hotela Union in pogled na Ljubljano z ljubljanskega gradu. Občno je popisana v prilogi tudi industrija, trgovina in obrt Ljubljane in mestna podjetja. Magistratnim krogom, ki so po naročilu župana dr. Puca preskrbeli »Narodnim Listom« gradivo za to prilogo, gre vse priznanje, kajti s tem je postala Ljubljana med Cehi še bolj popularna.

— **Iz državne službe.** Na lastno prošnjo je odpuščen iz državne službe sreski komisar pri velikem županu ljubljanske oblasti dr. Amon Schrey.

— **Razpisana služba.** Higijenski zavod kraljevine SHS v Ljubljani razpisuje v smislu uredbe ministrstva narodnega zdravja z dne 3. tm. mesto potujoče učiteljice-gospodinje s prejemki II. kategorije državnih uslužbenec. Prošnji je priložiti poleg zrednostnega spričevala še spričevalo o usposobljenosti in praksi v vodstvu gospodinskih šol. — Prošnje je vlagati do 1. junija 1928 pri predstojništvu higijenskega zavoda v Ljubljani.

— **Zvišane takse za bakteriološke preiskave.** Od 1. aprila 1928 se zvišajo takse za preiskave v higijenskem zavodu v Ljubljani. Od tega dne dalje velja pristojbenik za radove i produkte higijenskega zavoda v Zagrebu. Cenik je na vpogled v higijenskem zavodu v Ljubljani. Glede popolne oprostitve plačanja taks odnosno popusta velja sledeče: za one siromašne, ki imajo vsled siromaštva po zakonu pravico na brezplačno zdravniško pomoč in oskrbo v bolnici, (dokazati je s svedočno davčnega urada glede plačevanja davkov), za dijake, visokošolce, ki so oproščeni šolnine, za uradne zdravnike, ki material pošljejo uradno v pregled v cilju polljanja nalezljivih bolezni, za vse higijenske ustanove ali zdravniške higijeničarje, ki se po svojem službenem poklicu bavijo z brezplačnim pregledom in zdravljenjem bolnikov. 50% popust uživajo: državne in samoupravne bolnice, okrožni uradi in ostale javne zdravstvene ustanove, državni in samoupravni uradniki in člani njihovih radbin. Inozemci plačajo dvojno takso.

— **Kreditna zadruga vseučiliških profesorjev.** V torek dopoldne se je vršila konferenca beograjskih vseučiliških profesorjev, na kateri se je razpravljalo o ustanovitvi kreditne zadruge. Večina profesorjev se je zavzemala za ustanovitev zadruge, ki naj bi nudila profesorjem potrebna denarna sredstva, da bi mogli uspešno nadaljevati znanstveno delo. Koncem aprila se bo vršila skupščina vseučiliških profesorjev, na kateri bo to vprašanje definitivno rešeno.

— **Eksekutivno iztirjavanje davkov v Beogradu.** Beograjska davkarja je objavila v listih opozorilo, da bodo od vseh onih davkoplačevalcev, ki do 21. tm. ne poravnajo svojih davčnih zaostankov, davki iztirjani eksekutivnim putem. Če bo davčna oblast postopala v tem primeru res rigorozno, bo državna blagajna lahko vesela, kajti v Beogradu ljudje zelo neredno in neradi plačujejo davke.

— **Ukazi v prosvetnem ministrstvu.** V prosvetnem ministrstvu so podpisani novi ukazi o napredovanju in vpočitvi večjega števila učiteljev osnovnih in meščanskih šol kakor tudi srednješolskih profesorjev.

— **V Zagrebu se je kruh podražil.** Zadržana pekova v Zagrebu je podražila črni kruh za 50, polbeli pa za 25 para pri kilogramu. Podražitev utemeljuje s cenami moke, ki so zadnji čas poskočile.

— **Konferenca o pospeševanju tujkega prometa.** V nedeljo 15. tm. se bo vršila v Rabu konferenca o pospeševanju tujkega prometa, katere se udeležijo tudi načelnik oddelka za turizem v trgovinskem ministrstvu. Razpravljalo se bo o ureditvi poedinih kopališč, gradnji novih hotelov in uvedbi avtobusnega prometa v Hrvatskem Primorju.

— **Telefonski promet Opatja - Budimpešte.** Poštno ministrstvo je dovolilo, da se sme vršiti telefonski promet med Opatijo in Budimpešto preko našega ozemlja in sicer s posredovanjem centrale na Sušaku in Zagrebu. Redni telefonski promet na tej progi je bil odprt v torek.

— **Vreme.** Tudi letošnji april se je izkazal kot mesec muhastega vremena. Zdj se nebo zlasti in posije sonce, zdaj zopet se pade od jugozapada črni oblaki in vsak hip se vilje dež. Včeraj smo imeli dež samo v Ljubljani, dočim je bilo v Sarajevu, Skoplju, Splitu in Dubrovniku jasno. Nekoliko oblačno je bilo v Mariboru, Zagrebu in Beogradu. V Splitu in Dubrovniku je pihal močan široki in morje je bilo zelo nemirno. Temperatura hitro narašča. V Beogradu so imeli včeraj 23, v Zagrebu, Sarajevu in Dubrovniku 20, v Splitu 19, v Skoplju 18, v Ljubljani 14,2, v Mariboru 13 stopinj nad ničlo. Zanimiva je razlika med maksimalno in minimalno temperaturo. Tako je znašala maksimalna temperatura v Sarajevu 20, minimalna pa 7, v Skoplju maksimalna 18, minimalna 5, v Zagrebu maksimalna 20, minimalna 10. Včeraj proti večeru se je vzpenjala nad ljubljanskim

gradom na nebu krasna mavrica. Danes zgodaj jutraj je sijalo sonce, ob 8. je pa že deževalo. Barometer je zelo padel in je kazal jutraj samo 758 mm. Temperatura je znašala ob 8. jutraj 12 stopinj nad ničlo.

— **Smrtna kosa.** V Višnji gori je preminul včeraj po kratki bolezni trgovec, gostilničar in posestnik g. F. S. Škrabar. S pokojnim leže v grob eden tistih redkih agilnih in simpatičnih mož, ki so nenadomestljivi pionirji napredne misli na kmetih. Njegova gostilna in trgovina, nekdanja last Mihaela Omahna, je bila pod njegovim spretnim vodstvom splošno priljubljena. Kljub odločno naprednemu političnemu prepričanju je bil pokojni v Višnji gori izredno priljubljen. Radi so ga imeli vsi, ki so zahajali v njegovo trgovino in gostilno. Saj je bil tudi postrežljiv, priazen in zgovoren tako, da se je gostom na prvi pogled priljubil. Poleg domačih ga bodo težko pogrešali tudi številni znanoci in prijatelji. Jutri ob 9. jutraj ga položijo k večnemu počitku na pokopališču v Višnji gori. Bodi mu lahka domača zemlja! Težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje! — V Šiški je umrla danes hišna posestnica in vdova po strojevodji ga. Julijani Pirkovič, roj. Bernhaut. Pokojna je bila simpatična, splošno priljubljena žena. Pogreb v soboto ob dveh popoldne iz Žibertove ulice št. 145 v Šiški. Blag ji spomin! Težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

Chinoferrin

kina-vino z železom najučinkovitejše sredstvo proti slabokrvnosti
Dobiva se v vsaki lekarni.

Iz Ljubljane

— **Iz Predavanja v društvu »Sočas.«** V soboto 14. t. m. bo predaval v Ljubljanskem dvoru tovariš g. prof. Joško Bačič o zgodovini Istre. »Sočasni«, Istrani in vsi prijatelji društva, ki se zanimajo in ljubite našo tužno Istro, udeležite se polnočestno tega lepega zgodovinskega predavanja. Začetek ob pol 21 zvečer Vstop prost. — Odbor.

— **Iz Bencinskih avtomat Shell.** ki je postavljen na Dunajski cesti pred znano avtomobilsko trgovko Gorec v palači Ljubljanske kreditne banke, je odprt dnevno od 6. ure jutraj do 9. ure zvečer, vsak dan ob delavnikih, nedeljah in praznikih. Občinstvo opazuje z zanimanjem naglo točenje bencina, ki se doseže z modernimi bencinskimi avtomati na tako enostaven način in ob popolni varnosti. Ker stoji ta avtomat na najpomembnejši točki v mestu, bo vsem avtomobilistom gotovo dobrodošel.

— **Iz Občini zbor Prvega društva hišnih posestnikov v Ljubljani** se bo vršil v ponedeljek, dne 16. aprila 1928 točno ob 6. uri zvečer v veliki dvorani hotela »Union« v Ljubljani. Razen običajnega dnevnega reda se bo razpravljalo in protestiralo proti podaljšanju stanovanjske zaštite od 1. maja 1928 dalje. Radi tega vabi odbor vse posestnike iz Ljubljane in okolice, da se tega važnega običajnega zbora udeležijo v največjem številu ter s tem pokažejo, da nikakor niso več voljni prenašati jeroštva nad svojimi hišami ter da se jim mora lastnina dati na prosto razpolago. Od posestnikov samih je odvisno, da se veliko udeležbo pokažejo svojo moč in so pripravljeno nastopiti proti vsakomur, ki bi nastopal proti njim. Važno je tudi za lastnike novih hiš, ki se jih boče dati po novem zakonu tudi pod zaščito. Nečlani na zbor nimajo vstopa, lahko pa se pred pričetkom zborovanja vpišejo za člane. 309/n

— **Iz Dan bombončkov v prid CMD.** Gospodične, ki bi sodelovale pri prireditvi, se vabijo na sestanek v petek ob 5. uri popoldne v društveno pisarno, Narodni dom, kjer dobe potrebna navodila. 306/n

— **Federacija prijateljev mladih devoj.** Predsednica federacije prijateljic mladih devoj, g. André Kurz pride v Ljubljano, kjer bo predavala v soboto 14. t. m. popoldne ob 3. o delu te federacije, ki ima po celnem svetu svoje sekcije. V naši državi se je pred kratkim ustanovila hrvaška sekcija te federacije pod predsedstvom dr. Milice Bogdanovičeve. Opozoriam že danes ljubljansko žensstvo na to vlezanimivo predavanje in prošim, da se polnočestno udeležijo. Kje se vrši, bom pravočasno javila. — Franja Tavčar, podpredsednica Narodnega ženskega saveza. 111b

— **Iz Sprejem poljskih dijakov.** Naše včerajšnje poročilo o sprejemu poljskih dijakov popravljamo v toliko, da je na pozdrav g. prof. Jerana odgovoril g. direktor Gablecki in ne prof. Janowski. G. Bučar pa je izročil šopek gospej Janowski, soprogi delegata prosvetnega ministrstva iz Varšave.

— **Iz Staročinska organizacija »Pregorodac«** priredi v soboto, 14. t. m. ob 20. svojo tradicionalno akademijo v prostorih naprednega dijaškega doma (Arena Narodnega doma). Na programu je več pevskih točk in deklamacij. Po sporedu ples. Vsi starošinci in prijatelji mladine vridno vabljeni.

— **Iz Narodni muzej** bo od 15. aprila št. dalje odprt za brezplačen poset vsako nedeljo dopoldne od 10.—12. — Razstava o razvoju naše pisave in tiska v vitrinah hodnika v pritličju ostane odprta le še do meseca junija št.; pozneje se bodo originali izločili.

— **Iz Zveza za tujki promet v Sloveniji** ima glavno skupščino dne 20. aprila t. l. ob pol 11. uri v dvorani Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Ako se ob določeni uri ne sestane zadostno število članov, se skupščina vrši pol ure kasneje brez ozira na število navzočih članov. 310-n

— **Iz Octovo kladno mesto zganja.** V bolnico so včeraj pripeljali 20letnega čevljarskega pomočnika Antona Duha iz Zgoranje Šiške. Mladenič je hotel doma napraviti požirek zganja, pri tem je pa zamenjal

steklenico in je v naglici pil octovo kislino. V bolnici so mu takoj izprali želodec in je že izven vsake nevarnosti.

— **Iz Klopi v tivolskem parku.** Tivolski park so že pričeli urejevati in v obeh stranskih drevoredih so že postavili klopi. Ob lepih sončnih dneh so klopi vedno zasedene. Zlasti mnogo je v parku mladih mamic, ki pripeljejo svoje malčke na toplo pomladansko sonce. V parku pod gradom je mestni vrtnar že nasadil mačeha in druge pomladanske cvetke.

— **Iz Zgubila se je v garderobi Kina Matice** ob priliki koncerta poljskih železničarjev zlata zapustnica s kamni. Pošten najditelj se naproša, da jo proti nagradi odda pri vratarju Direkcije državnih železnic ali pa pri policijski direkciji v Ljubljani. 311-n

— **Iz Drobilj policijske kronike.** Radi pisanosti je bil včeraj aretiran France G. družino mu pa dela v zaporu tudi Ančka T., ki je osumljena tatvine koleša in je skušala pobegniti, a so ji pravočasno pristrijeli peroti. Tudi Stanko S., o katerem smo poročali včeraj, da je izmaknil stranki Katarini Videk 10 dolarjev, je bil prijet. Poleg tega so na policijo prišle sledeče ovadbe: radi tatvine 3, izgreda 1. javnega pohujšanja 1, kaljenja nočnega miru 2, nedostojnega vedenja 1, prestopka pasjega kontumaca 1, prekoračenja policijske ure 1, zadržanja 1, karambola s tramvajem 1, radi prestopka cestnopolijskega reda 5 in kršitve avtomobilskih predpisov 9.

— **Iz Tatvine.** Včeraj in danes je bilo v mestu izvršenih več manjših tatvin. Tako je neznan tat vlomil v barako delavca Josipa Zubčiča v Cerkveni ulici 19 in mu izmaknil razno perilo in obleko v vrednosti 800 Din. — Nenavadno drzna je pa tatvina, ki je bila izvršena pred gostilno Možina na Vidovdanski cesti. Ne po obsegu, saj gre samo za moški klobuk, marveč po nesramnosti tatov. Pred gostilno se je namreč snoči onesvestila žena mestnega delavca Karolina Hinterschweigerjeva. Mož je ženi pomagal, pristopila sta tudi dva pasanta, ki sta igrala usmiljenega samaritana. Mož je medtem odložil klobuk in ga kasneje tam pozabil. Oba neznanca sta priložilo izkoristila in klobuk odnesla. Drugo jutro sta prišla k Hinterschweigerjevi na dom in zahtevala od moža, da jima da nagrado, ker sta pomagala ženi na noge. Ko ju je žena vprašala, kje je možev klobuk, sta pobegnili. Sedaj ju išče policija. — Posestnik France Snoj iz Most je 11. meseca popival v gostilni pri »Sedmicu«. Okoli polnoči se je vračal malce okaien domov. Šele drugo jutro je opazil, da mu je bila ukradena zlata remontoar ura, dvokrovnja z verižico, vredna 1500 Din. Tatu se niso izsledili.

Iz Celja

— **Članski sestanek SDS za Celje-Okolice** se vrši danes zvečer v gostilni Čekek v Gaberju. Začetek ob 20. uri.

— **Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani** je imel v sredo v Celju uradni dan. Sprejemale so se želje glede preureditve okolišaj uradov poslovalnice v Celju na ta način, da bi se ji priključil tudi okolišaj ekspoziture v Šoštanju — ali pa, da bi se iz okolišaj celjske poslovalnice nekateri kraji izločili in priključili Šoštanju.

— **Umrlj so v celjski bolnici:** Podrgaja Martin iz Dramelj, 79 let star, Zahodil Ivan, 73 let star, pristojen na Čukoslovaško in Pogačar Magdalena 53 let stara ujamjenica iz Pečovinca.

— **Članski sestanek Edinosti** se vrši danes zvečer v Celjskem domu.

WILKINS
KEJČ
najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Wilkins poleti na severni tečaj

Kakor Amundsen Američani, tako hočejo Avstralcji prehiteti menda tudi generala Nobila, ki šele organizira svojo ekspedicijo na severni tečaj z zrakoplovom »Italia«, dočim je slavni avstralski raziskovalec kapitan Wilkins že pripravljen za polet na severni tečaj. Lani je imel Wilkins smolo, ker je običaj v polarnih krajih v ledu in je moral ostati tam 21 dni. Zdj se mudi že delj časa v Point Barrowu na Aljaski in če je bilo vreme ugodno, je startal že v torek.

Lani v aprilu je startal Wilkins k poletu na severni tečaj in 150 milj severno od Point Barrowa ni opazil nobene zemlje. Pri drugem poletu s pilotom Eilsonom je moral pristati na polarnem ledu in 24 dni ni bilo o drznih letalcih nobene vesti. 12 dni sta morala plezati po ledenih gorah, preden sta prispela na Aljasko. Za letošnji polet na severni tečaj se je Wilkins temeljito pripravil in pred odhodom na Aljasko je izjavil, da je trdno prepričan, da bo dosegel severni tečaj. General Nobile ima torej nevarnega tekmeča in kakor kažejo izkušnje, mu bo najbrž Wilkins pošteno zmešal štrne. Nobileova ekspedicija na severni tečaj bo imela svoj pomen samo iz znanstvenega vidika, če se sploh posreči.

Tako nežno je in čisto

skozi in skozi parfimirano, prijetno osvežujoče, svetlo v barvi. Lepo zavito. Elida kavaliteta, najpriljubljenejša miło, favorit vseh.

ELIDA Favorit MILO

Pri najmlajšem vladarju

Za avdijenco pri 6 letnem rumunskem kralju Mihaelu je predpisana stroga avdijenca. — Na konjičku kralja ne puste v sobo

Te dni je posetil pisatelj in novinar Geo London šestletnega rumunskega kralja Mihaela, s katerim je imel daljši pogovor, ki ga je objavil v angleških listih.

Njegova visokost rumunski kralj Mihael, piše London, je star komaj šest let, toda mislite, da gre poset pri njem brez etikete, kakršno zahteva vsak vladar. Etiketa je potrebna že zato, da bi mladega kralja po nepotrebnem in preveč ne nadlegovali. Saj ima že tako nebroj posetov in že zdaj čuti, kaj se pravi biti kralj. Treba je prositi in molodovati, preden ti dovolijo poset. Najprej se je treba zgledati pri dvornem maršalu Hiotu, ki je zelo dostojanstven in rezerviran diplomat. Dvorni maršal poslušala argumente, ki jih navajaš za avdijenco pri mladem kralju in če po dolgem razmišljanju prizna, da so argumenti tehnični, te pošlje k osebnemu zaupniku mladega kralja, generalu Condescu. To je vojak od pete do glave. Prsa mu pokrivajo nešteta rumunska in inozemska odlikovanja. Že na prvi pogled opaziš, da imaš opraviti z vojaškim dostojanstvenikom. Ko si opravil z njim, te pošlje h kraljevemu osebnemu adjutantu hetmanu Mardaru.

Tudi pri hetmanu sem imel srečo. Z njim sem čakal v salonu, da me sprejme mladi kralj. Iz drugega nadstropja so se čuli radostni glasovi, klicanje raznih imen, smeh in zopet veseli klici. Kralj se zabava, je pripomnil hetman Mardar smeje. Dejal je, da mu mladi kralj vsak hip prinese kako polomljeno igračo s prošnjo, naj mu jo popravi.

Kmalu je smeh v drugem nadstropju utihnil in čez pet minut sem bil v avdijenci. Če bi deček ne bil rumunski kralj, bi dejal, da je najdražestnejši fantič, kar sem jih kdaj videl med mladimi prijatelji pouličnega vrvenja. Sprejela me je angleška guvernanta, ki že 25 let oskrbuje na rumunskem dvoru potomce vladarske rodbine. Kralj Mihael je bil zelo začuden, da je videl novinarje brez fotografičnega aparata. Saj nimate aparata, torej niste novinar, — je dejal smeje. — Takoj vam dam svojo fotografijo. In res sem takoj dobil kraljevo sliko. Izprosim si sem hotel še njegov podpis, toda mladi kralj se je opravičil, da še ne zna pisati, da se bo pa kmalu naučil. Angleščina mu gre zelo gladko. Dejal je, da se hoče naučiti pisati najprej rumunsko, potem pa angleško.

Zdj pa moram pogledati, kaj je z železnico, ki sem jo pustil na hodniku, in z avtomobilom, ki si mi je pokvaril pred vrati. — je dejal mladi kralj. — V parku me čaka pony, na katerem jaham vsak dan v parku. Žal me na njem ne puste v sobo. Pri tem se mu je poznalo v očeh, da je ogorčen nad dvornim osebjem, ki ne razume, kako rad bi jahal s svojim konjičkom po sobah.

Da ne izdam zelo važnih državnih tajn, — zaključuje London svoje poročilo, — moram vse drugo zamolčati. Pripomnil bi samo še, da je ohranil mladi kralj svojega očeta princa Karla v najboljšem spominu. Govori o njem in vprašuje, je-li zdrav. Mihael je bil star komaj štiri leta, ko ga je papa zapustil.

sploh ni bilo misliti. Tako so vsaj poročila ameriški listi, dočim vse angleško časopise to vest odločno pobija in zatrjuje, da je miss Gleitze ožino preplavala, kar lahko potrdi 60 zaprišeženih prič, med temi sam vojaški guverner iz Tarife, ki je plavalco v spremstvu dveh zdravnikov spremljal v čolnu. Miss Gleitze se je že vrnila v Anglijo.

Strahovita železniška nesreča

Na pariškem severnem kolodvoru se je včeraj pripetila strahovita železniška nesreča, ki je zahtevala 15 človeških žrtv, dočim je bilo 30 oseb ranjenih. Nesreča se je pripetila okoli 1. ue. Trčila sta dva vlaka, ki sta s polno paro na istem tiru vozila drug proti drugemu. Nesrečo je zakrivil kretničar, ki je kretinico napačno postavil.

Katastrofa je bila grozna. Vlaka sta se zarila drug v drugega in dočim je lokomotiva vlaka Pariz-Amiens-Boulogne takoj skočila s tira, se je stroj predmestnega vlaka zaril v prvi vagon osebnega vlaka. Pri strahovitem karambolu je bilo več vagonov popolnoma razbitih, zanimivo pa je, da je ostal predmestni vlak skoraj nepoškodovan. Dosedaj so izpod razvalin potegnili 15 mrtvih in 30 večinoma težko ranjenih oseb. Pariški policijski prefekt, več kriminalnih uradnikov in posebna železniška komisija so takoj odšli na lice mesta, da ugotovijo vzrok nesreče.

G. W. Appleton.

Skrivnost stare vojvodinje

Roman

— Neka visoka elegantna dama je bila tu, gospod doktor, in pustila je tole vizitko. — je dejal.

Vzel sem vizitko in ves začuden sem prečital na nji italijansko ime: Vojvodina di Frangipani.

XI.

Vizitka me je res iznenadila. Ker pa nisem hotel, da bi sluka kaj opazil, sem premagal začudenje in dejal megmatično:

— Ah, da, ali ti je kaj naročila?

— Prosila je, da bi jo nocoj posetili, gospod doktor. Do enajstih bo doma in sprejme vas z odprtimi rokami. Naslov je na robu vizitke.

Obrnil sem vizitko in opazil na robu s svinčnikom napisan naslov: Formosa Mansions L. Queens Gate.

— Tako, to zadostuje, — sem dejal.

— Kakšna je ta dama?

— Lepa, gospod doktor, in imenitna, da nikoli tega. Naj vam samo omenim, da mi je dala pol šterlinga napitnine.

— Tako, ali je stara?

— Tom me je debelo pogledal.

— Kaj se, gospod doktor! Lepa je tako, da vam ne morem povedati.

— Že dobro, reci gospodini, naj mi takoj pripravi večerjo.

— Tom je odšel, jaz sem pa stopil v sobo in sedel v svoj priljubljeni naslonjač.

Kaj neki pomeni to? — sem razmišljal. — Sam ne vem kako pridem naenkrat do vojvodinje in še tako odličnih, kakor so Frangipanove. To je res čudno tem bolj, ker govore prebivalci tega siromašnega kraja o meni kot »o mazaču«, za katerega se nihče ne zanima, razun onih, ki morajo iskati pri meni zdravniške pomoči. Zdaj se pa naenkrat zanimajo zame celo vojvodinje. Bojim se, da gre za nov nevaren trik lepe vojvodinje, ki je zmešala mojemu Tomu glavo in ki je po mojem trdnem prepričanju identična z ženo, o kateri je govoril danes opoldne Dick. In zdaj hoče govoriti z menoj in sicer ponoči.

Ob enajstih je dovoli pozno, da lahko napravi vrag vedeti kaj v svojem stanovanju. Sicer pa: Formosa Mansions — to ime mi je znano. Spomniti se ne morem samo, v kakšni zvezi sem ga slišal. Morda imam v tem okraju kakga znanca. Odkrito rečeno, ta storila mi nič kaj ne ugaja. Obetajo se nova presenečenja in sam ne vem, kam jadrnam. Kje se bo moj čoln razbil? Zdi se mi, da je potrebna čim večja opreznost. Lepe vojvodinje ne hodijo kar tako za menoj.

In ko sem tako razmišljal, je vstopil Tom in mi sporočil, da je večerja pripravljena.

Povečeral sem na hitro roko in ob določenem uri sem bil že v ordinacijski sobi.

Tisti večer sem imel izredno mnogo dela in bilo je že pozno, ko sem ugasil luč, zaprl vrata in poklical izvoščka.

da se odpeljem v Queens Gate. Že sem hotel stopiti v kočijo, ko me je nekdo poklical. Obrnil sem se in zagledal pred seboj Mimmsa.

— Veseli me, da sem vas našel, — je dejal. — Vso pot sem tekel. Moram vam nekaj povedati, gospod doktor. Pred poldruho uro se je zopet nekdo oglasil pri nas.

— Kdo? — sem vprašal začuden.

— No da, gospod doktor — v zadevi stare vojvodinje.

— Res? Upam, da mu niste izročili njenih stvari.

— Izročil? Ne. Za vse na svetu bi jih ne dal nikomur razun vojvodinje.

— In kaj je rekel ta mož?

— Saj ni bil mož, marveč dama, in baš to se mi zdi najbolj čudno.

— Ali se je pripeljala? — sem vprašal dobrodušnega zidarja.

— Seveda in kar s parom konj. Menda se je že veselila kako odpelje vojvodinjo po hišo. Ne madame, sem dejal, iz te moke ne bo kruha. To pismo vam ne bo nič pomagalo.

— Kakšno pismo? Ne razumem vas.

— No pismo, katero je prinesla in ki je bilo naslovljeno na blagorodnega gospoda Viljema Mimmsa. Tu je pismo, izvolite ga prečitati.

Stopil sem pod obločnico in prečital na zamazanem papirju te besede:

Cenjeni gospod!

Čim mi bo dana možnost govoriti z vami, vam pojasnim, zakaj sem tako nenadoma zapustila vašo hišo. Ko vam vse povem, se ne boste čudili mojemu nenadnemu odhodu. Bodite tako prijazni in izročite tej dami, moji komornici, obleke in vse drugo, ker sem pustila pri vas, ker mi je nujno potrebno.

Z odličnim spoštovanjem

Madame Latimerova.

Ozrl sem se na Mimmsa in se zasmel. Tudi Mimms se je na ves glas zasmel.

— Za koga me je prav za prav smatrala? — je dejal. — Menda misli, da sem paglavca, ki se ga drži pod nosom še mleko. Z Viljemom Mimmsom se ne boste šali, madame, sem ji dejal. Kar hitro se poberite, sicer vam posvetim, da me boste vse življenje pomnili. Če se takoj ne poberete, pokličem policijo, ki mi je naročila, naj spravim in čuvam vojvodinje stvari.

Nato me je počastila s psovko in dejala, da bom kmalu znova slišal njeno ime. Samo ne prekmalu, madame, sem ji odgovoril, in sicer v vašem lastnem interesu. Vrnila se je v kočijo, ki je baš oddrdala, ko se je ustavil pred hišo moj prijatelj izvošček, o katerem sem vam že pripovedoval. Jack, sem dejal, vozi hitro za onole kočijo. Če mi poveš, kam se je odpeljala, dobiš pet šilingov. Dobro, Bill, je dejal, čaj lahko počaka. Pognal je konje in zdiral za kočijo. To se je zgodilo pred petimi četr

ure in takoj sem se spomnil, da bi bilo dobro obvestiti vas, gospod doktor. Zelo me veseli, da sem vas našel doma.

— Tudi mene, dragi Mimms. Ravnali ste zelo pametno, kajti vedeti morate, da tega pisma ni pisala vojvodinja. To ni njena pisava.

— Seveda ne. Tudi jaz sem takoj spoznal tujo pisavo. Moja stara niti ne diši po vojvodinji, a človek bi mislil, da bi hotela podpisati pismo kot madame Mimmsova namesto Matilda Mimmsova, kakor se vedno podpisuje.

Dobrodušni zidar je bil očividno zelo ponosen na svojo bistroumnost, ko je tako hitro spoznal bojni načrt, s katerim je hotel nekdo izvabiti od njega vojvodinje stvari.

— No torej, dragi Mimms, sem dejal, in pogledal na uro, — zelo sem vam hvaležen in čestitam vam, da ste ravnali tako previdno. Zdaj pa moram na važno sejo. Pozdravite ženo. Zbogom!

Sedel sem v kočijo in zaklical izvoščku: Formosa Mansions, Queens Gate.

Ko sem se peljal po Westminster-skem mostu, je bila ura deset. Imel sem torej še celo uro časa in tako sem lahko mirno razmišljal o svoji novi pustolovščini.

Kot zdravnik sem bil vajen obče-vati z ženskami in nobena mi ni zmešala glave, pa naj je bila še tako lepa. Bil sem zdrav, krepak in širokopleč. Svoje glave in svojega obraza se nisem nikoli sramoval, če sem stal pred ogledalom. Nisem sicer lep v navadnem pomenu besede, pa tudi ne grd.

Kljub temu me je spravil sestanek z neznano lepoticco v zadrego. Bil sem razburjen in nestrpen sem pričakoval, kdaj se sestanem s to ženo, a vendar sem slutil nevarnost in celo nesrečo, ko sem se blizil cilju.

Queens Gate! Formosa Mansions. Zopet so mi obujale misli nejasen spomin na ta imena, toda zaman sem si belil glavo, da bi se spomnil, kje in v kakšni zvezi sem jih slišal.

Peljal sem se mimo bolnice Sv. Jurija in kmalu sem prečital na velikem poslopju ime hotela »Aleksander«. Bil sem še vedno globoko zamišljen. Toda tisti hip sem že vedel, odkod mi je znano ime Formosa Mansions. Spomnil sem se, da stanuje v tem okraju moj stari prijatelj Davenport, ki je kakor Dick Molyneux položil svojo diplomu doktorja medicine v žep in živel od svojih dohodkov.

Tako sem se slučajno spomnil starega sošolca in vedel sem, da ima njegov klub svoj sedež v hotelu »Aleksander«. Takoj sem zaklical izvoščku, naj ustavi in hitel sem po stopnicah v klub. Ob tem času je bil Davenport gotovo še v klubu.

Poslal sem slugo v klub, da me javi, sam sem pa v predsobi naglo pregledal adresar. Skrbno sem pregledal stolpec »Queens Gate« in kmalu sem našel Formosa Mansions št. 1.

— Hm, sem si mislil, tu stoji samo ime markiza de Brinvilliers. Bogme, stvar se mi zdi vedno bolj sumljiva.

13 letni morilec pred sodiščem

Žalostna slika pokvarjenosti madžarske mladine. — 13-letni deček, ki ne ve, da se ne sme ubijati.

Budimpeštanski dnevnik »Nepsza-va« je priobčil te dni zelo zanimivo in za madžarske razmere značilno poročilo o obravnavi proti 13letnemu morilcu. Poročilo je bilo objavljeno kot nalašč v času, ko utemeljuje madžarski prosvetni minister Klebelsberg pravico do madžarskega političnega prestiža nad Slovaki Romuni in Jugoslovenci s kulturnim prestižem madžarskega naroda, ki v kulturnem pogledu baje daleč prekaša narode nasledstvenih držav. Po tej ministrov izjavi je izšla statistika madžarskega statističnega urada, ki je jasno pokazala, da je na Madžarskem nad 15 odstotkov anal-fabetov, da odpade torej na 8 milijonov prebivalcev nad 1 milijon anal-fabetov. Da dokaže, kakšen je ta kulturni prestiž Madžarov, je omenjeni list priobčil poročilo o sodni obravnavi v Kečke-metu, kjer se je moral zagovarjati radi umora 13letni deček.

13letni pastirček je stal pred mla-dinskim sodiščem, ker je umoril svoje-ga 13letnega tovariša Stefana Raba, da bi se polastil njegove nove obleke.

— Kje in kdaj si bil rojen? — je vprašal sodnik mladega morilca.

— Ne vem.

— Ali si poznal svojega očeta.

— Nikoli ga nisem videl.

— A mater?

— Njo sem poznal.

— Si hodil v šolo?

— Ne!

Sodnik je iz aktov ugotovil, da je bil mladi morilec rojen 1. junija 1914. v Szabatszallasi. Deček je bil torej vzgo-jen pod sedanjim madžarskim režimom. V šolo ni hodil, ker je raje ostal doma in se igral z otroci. Na sodnikovo vprašanje je mirno odgovoril, da mu je bila

tovariševa obleka zelo všeč in da se je je hotel polastiti. Neke nedelje zjutraj sta odšla z Rabom na travnik za vasjo, kjer se je Rab sklonil, da bi odrezal šibo. V tem je pa skočil njegov tovariš nanj in ga prijel za vrat. Rabu je padel nož iz rok, na kar mu je tovariš pokleknil na prsa in ga začel daviti. Ko ni več dihal, mu je slekel obleko in pustil samo srajco, ker je bila raztrgana. Tovariševi čevlji so bili mlademu morilcu pretesni in zato jih je vrgel v bližnji potok. Tudi svojo ponošeno obleko je vrgel v vodo. Ko je opravil svoj zločin-ski posel, je vrgel še tovarišev truplo v vodo in se vrnil mirno domov.

Pomladanske OBLEKE

moderne, v krasni izvršitvi, najlepših modernih vzorcev boste najugodnejše kupili pri tvrdki F. Lukič, Stritarjeva ulica.

Na sodnikovo vprašanje, je-li mogoč po bestialnem umoru mirno spati, je deček odgovoril, da je prvo noč po umoru imenitno spal. Vedel je, da je ovariša umoril, toda to ga ni motilo. Tovarišev truplo je vrgel v vodo zato, ker se je bal, da bi ga ne našli in da bi ga orožniki ne pretepli. Na sodnikovo vprašanje, dali ve, da ne sme krasti, je odgovoril, da ve. Ni pa vedel, da ni dovoljeno moriti. Mladi morilec je bil obsojen na 3 leta ječe, potem ga pa pošljejo v poboljševalnico.

Danes vse predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri

zopet redno v Elitnem kinu Matica!

Nenadkriljivi filmski umotvor vseh časov

VSTAJENJE

z Dolores del Río in Rod la Rocque

si mora ogledati vsak mož in vsaka žena. Hitite, kajti ta film je le še malo časa na sporedu! — Užitek, ki vam ga nudi ta film, je nepopisljiv! — Vsakdo je globoko ganjen gledajoč trpljenje in prerod dveh človeških duš.

Tel. 2124 Elitni kino Matica

Potrli neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom prijateljem in znancem žalostno vest da je gospod

F. S. Škrabar

trgovec in posestnik

danes, dne 11. aprila, v starosti 52 let po kratki boleznj preminul.

Pogreb blagega pokojnika se bo vršil v petek, dne 13. aprila ob 9. uri dop. iz hiše žalosti v Višnji gori na tamkajšnje pokopališče.

Blagopokojnika priporočamo v blag spomin.

Višnja gora, dne 11. aprila 1928.

Žalujoči ostali.

Trboveljski premog, DRVA. — POGACNIK, B. — huričeva 5. — Telefon št. 2059. 688

Najfinejše čajno maslo
dobavlja po Din 35.— za kg p. povzetju od 4 kg naprej — Fran Kolleritsch Apače pri Gornji Radgoni 29/T

Vse četrletje
dobavimo šest izbranih tu in tujih revij za ceno 90.— dinarjev. — Bralni trošek Ljubljana, Selenburgova ulica 7/II Telefon 2937 33/T

Meblovano sobo
s posebnim vvhodom, oddam Sp. Šiška, Verovškova ul. 12. 703

Pisalo mizo
prodam za 100 Din in bol. voziček. Jere, Stožice 79. 702

Opremljeno sobo
čisto, zračno in z električno razsvetljavo, 15 min od glavne pošte, oddam s 15 aprilom solidnemu gospodu. Mesečno Din 300 z zajtrkom. Ponudbe na upravo lista pod »Mir« no 693.

Trgovski pomočnik
vojašine prost, izurjen v špecijalnih trgovini, želi premeniti sedanje mesto event. gre tudi za skladiščnika ali poslovojo. Ponudbe na upravo lista pod »Dober prodaja« leca 697.

Stanovanje
ene sobe s kuhinjo išče mirna stranka v novi ali stari hiši. Ponudbe na upravo lista pod »Aprila« 699.

Šivilja
izurjena tudi za boljša dela. išče stalno službo. Nastopi lahko takoj. Ponudbe na upravo lista pod »Poštena in pridna« 694.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša predobra, nadvse ljubljana mamica, stara mamica, sestra, teta in svakinja, gospa

Julijana Pirkovič
roj. Bernhaut

hišna posestnica in vdova po strojevodju dne 12. t. m. previdna s tolažili svete vere boguodano preminula.

Pogreb nepozabne bo v soboto, dne 14. aprila t. l. ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti Šiška, Žibertova ul. 145 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 12. aprila 1928.

Žalujoči otroci Otton, Katarina, Amalija.

Mestni pogrebni zavod

Zahvala

Za mnogobrojne izraze iskrenega sočustva ob prerani izgubi mojega nadvse ljubljenega soproga, strica in svaka, gospoda

Leopolda Pahorja

inspektorja drž. žel. v pok.

za poklonjeno krasno cvetje in vence se vsem najsrčnejše zahvaljujem.

Posebno zahvalo izrekam zastopnikom Direkcije drž. železnice, pevskeemu žel. društvu »Sloga« in »Glasbeni Matici« za v srce segajoče žalostinke, železničarski godbi, gosp. inspektorju Vargazonu za krasen poslovični govor ob odprtem grobu, nadalje raznim društvom in organizacijam, uradništvu Glavnega kolodvora ter vsem številnim kolegom, prijateljem in znancem za nadvse častno spremstvo na njegovi zadnji poti.

Ljubljana, dne 12. aprila 1928.

Globoko žalujoča soproga.

Stanovanje dveh sob
Družba »ILIRIJA«
Premog, drva, koks
oglja. — Donajaka cesta 44. — Telefon 2820. 108/T

Orožje: browninge pištole za strašenje psov, samokrese, puške, zaloga lovskih in ribiškib potrebin ter umetnični ogenj i. t. d. puškarna F. K. Kaiser Selenburgova ul. 6. Ljubljana.